

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

STRATEGICKÝ PLÁN SZP PŘÍMÉ PLATBY, PODMÍNĚNOST - 2024

SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA 2023-27

Financováno
Evropskou unií

WEBINÁŘE K PODMÍNKÁM SZP 2024

ORGANIZAČNÍ INFORMACE:

- Z jednání se pořizuje zvukový / obrazový záznam
- 2 prezentace:
 - Podmíněnost a přímé platby
 - Intervence rozvoje venkova, které jsou součástí Jednotné žádosti
- Po každé z prezentací prostor na dotazy
- Možnost chatových dotazů
- Prezentace včetně záznamů z webinářů budou uveřejněny na webu MZe, včetně zodpovězení dotazů z chatu

BĚHEM PREZENTACÍ PROSÍME:

- o vypnutý mikrofon a kameru
- přihlášení se s dotazem prostřednictvím ikonky

WEBINÁŘE K PODMÍNKÁM SZP 2024

základní informace o podmínkách a změnách oproti 2023

ALE:

- není uzavřený legislativní proces

- prezentace nemůže obsáhnout veškerý detail

- předpokládané přijetí právních předpisů – konec I. Q 2024

- během února uveřejnění metodických příruček k podmíněnosti a přímým platbám

- průběžné metodické informace (aktuálně projednávané změny evropských předpisů)

AKTIVNÍ ZEMĚDĚLEC

- **zemědělský podnikatel**
- **evidence alespoň 1 ha nebo 1 VDJ**
- **vícekritériální posouzení na základě dat z předchozího roku:**
 - do 5.000 € přímých plateb (aktuálně cca 25 ha – dle struktury PP)
 - některá z činností nad rámec základních (intenzita zvířat 0.3 VDJ / ha, nebo 10 % VCS (ze ZP), nebo 30 % VCS + obiloviny + olejniny atd.)
- **stačí splnit 1 z variant**
- **příjmový test** - zemědělské příjmy představují alespoň 30 % celkových příjmů + doplňkové kritérium – maximální podíl přímých plateb 80 % (posuzován poslední účetně uzavřený rok)
- **dokládá se k jednotné žádosti:**
 - **zprávou auditora**
 - **alternativně formulářem výpočtu + daňové priznání a doklady o příjmu na min. 30 %**

REDISTRIBUTIVNÍ PLATBA

- nová platba, platba „na první hektary“
- navazuje na základní platbu
- nárok na max. 150 ha
- celkově vyčleněno 23 % obálky přímých plateb

● Aktuálně

- **Diskuse ke změnám parametrů platby**
- Nutná shoda na národní úrovni
- Modifikace Strategického plánu = žádost na EK o změnu, odůvodnění, projednání, schvalovací procedura EK
- Načasování vždy pro následující rok

PLATBA PRO MLADÉ ZEMĚDĚLCE

- dva režimy
 - „dočerpání“ pětileté platby pro žadatele z předchozího období, staré podmínky
 - žadatelé od 2023 = nové podmínky
- žadatel do 40 let se **zemědělskou kvalifikací již k žádosti**
- zápis do EZP **max. 5 let** předtím (změna oproti 2023)
- možnost také pro právnické osoby – nároky na mladé zemědělce jako v případě fyzické osoby
 - 100 % vlastník i statutární zástupce
- **nárok na max. 90 ha, max. 5 let**

PLATBA VÁZANÁ NA PRODUKCI

platba na masná telata

- kontrolní období pro masná telata **alespoň 1 měsíc na hospodářství žadatele**
- původ matky masného telete (podíl krve masného plemene)
- snížení vstupní hranice ze 3 na 1 tele**

platba na bílkovinné plodiny

- doplňeny plodiny** štírovník, vičenec, tolíce, komonice, vikev

platba na dojnice:

- zaveden požadavek** na zapojení hospodářství do některého ze schémat kvality (EZ, kontroly mléčné užitkovosti, registrace ke zpracování mléka na SVS, Q CZ)
- výjimka** pro hospodářství do 10 dojnic

PLATBA VÁZANÁ NA PRODUKCI

platba na zeleninu

- **zavedení požadavku** na prokázání tržní produkce u **ředkve**
- aktuálně platí pro hrách a kukuřici; prokazování nejen minimálních výsevků (se žádostí), ale také úrovně tržní produkce – **fakturami do 31. 1.**
- **zjednodušení** postupu prokazování produkce:
 - doložením faktur nebo soupisky
 - platí pro zeleninu i ovoce

PLATBA PRO MALÉ ZEMĚDĚLCE

- ✦ **nahrazuje všechny přímé platby – není možné kombinovat !**
- ✦ nastavena jako alternativa k
 - ✦ základní platbě
 - ✦ redistributivní platbě
 - ✦ celofaremní ekoplatbě
- ✦ max. 1250 € ➡ pro subjekty **do 4 ha** (není podmínka, max. 10 ha)
- ✦ dobrovolná volba, výhody:
 - ✦ pouze jedna žádost, jednodušší administrativa
 - ✦ mírnější sankční systém
 - ✦ platba zahrnuje sazbu ekoplatby, ale bez nutnosti plnit envi-závazky
- ✦ **úprava obsahu žádosti** – nově bude možné vymezit plochu, které se žádost týká, resp. „odkreslit“ dočasně nezpůsobilé plochy (např. hnojiště, skládky dřeva, stavby, plochy vydupané od zvířat apod.)

EKOPLATBA

- **Celofaremní ekoplatba – základní stupeň**
- **Celofaremní ekoplatba – prémiový stupeň**
- původně plánovaná podpora precizního zemědělství nahrazena **podporou udržitelného hospodaření s fosforem a dusíkem – od 2025**

Celofaremní ekoplatba (šetrné managementy navazující na podmíněnost)

- pro každou ze zemědělských kultur nastavena **sada podmínek**
- při splnění všech podmínek **nárok platby na veškerou výměru**
- součástí podmínek **minimální požadavky na hospodaření v oblasti hnojení a používání POR**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA

Obecné podmínky

- **úprava obsahu žádosti** – nově bude možné vymezit plochu, které se žádost týká, resp. „odkreslit“ dočasně nezpůsobilé plochy (např. hnojiště, skládky dřeva, stavby, plochy vydupané od zvířat apod.)
- součástí žádosti je:
 - deklarace plodin na R, U a G
 - deklarace neprodukčních ploch
 - deklarace ploch pro zatravnění / zatravněných
 - **údaj o roku založení zeleného úhoru**
- podmínky se posuzují vůči DPB evidovaným v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
- pro jednotlivé kultury stanoveno kontrolní období – váže se také na LPIS, **obecně sjednoceno na 30. 9.**

ORNÁ PŮDA – R

Diverzifikace plodin:

- analogicky greeningu
- pokračují výjimky (10 ha, EZ, 75 % trav / bylinných pícnin)
- základna **R / U / G** – porost na úhoru a porost na G se vyhodnocuje jako plodina
- při výměře **nad 150 ha – min. 4 plodiny**
- ozim a jařina = 1 plodina**

Organická složka do půdy:

- na ploše odpovídající výměře **min. 35 % orné půdy**
- nastaveny **přepočtové koeficienty** pro jednotlivé postupy (hnojiva, zelené hnojení, meziplodiny, strip-till, doprovodné plodiny apod.)
- Zpracování výpočtu OH do 30. 9.** – jen pro účely kontroly na místě, nikam se neodesílá, nevkládá
- dočasně** vypuštěn požadavek na elektronickou evidenci aplikace hnojiv
- <https://www.vurv.cz/2023/02/22/model-oh-pro-ekoplatbu/>
- www.nitrat.cz

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

● Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

● na veškerých dílech půdních bloků R ve vzdálenosti do 6 m od stálého útvaru povrchových vod, pás minimálně 6 m široký

● Porost pro ochranný pás:

● od 1. června do 30. září souvislý porost plodiny

● trávy, případně jejich směsi s vybranými nízkovzrůstými dusík vázajícími s plodinami (směs maximálně z 10 %)

● **údržba** sečí nebo mulčování v termínu do 31. srpna

● zákaz aplikace upravených kalů, hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

● primárně neslouží jako manipulační plocha

● Možnost využít jako **neprodukční plochu** – ! termíny „neprodukce“

● neprodukční plocha – seč až po 15. 7.

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - R

✓ Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku

✓ Povinná plochy vymezena v LPIS; **předmětem aktualizace DPB**

✓ Splnění podmínek = založení a udržování pásu na **alespoň 90 % plochy**

✓ Výjimky:

✓ plocha, kde byl založen biopás podle agroenvironmentálně klimatických opatření

✓ DPB, na který byla podaná žádost na podopatření čejky chocholaté v agroenvironmentálně-klimatických opatření

✓ DPB, na který byla podaná žádost na podopatření zatravnění v agroenvironmentálně-klimatických opatření (nové)

✓ plocha **víceletých** porostů založených do **1. 4. 2023**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – U

Vyčlenění a udržování nektarodárného úhoru:

- evidence v LPIS **od podání žádosti**
- **od 1. 2.** minimálně do 15. 8. **nesmí být sklizen ani spasen**; zákaz aplikace hnojiv a POR (včetně aplikace desikantů a mořidel);
- porost založen nejpozději 1. června, zůstane ponechán na pozemku **alespoň do 15. srpna**
- **v případě potřeby** údržba porostu mulčováním – **zrušena povinnost operace seče / pastvy / mulčování do 31. 8.**
- porost pouze ze **stanovených plodin**
- porost je zakládán **ve směsi nejméně 3 druhy plodin**

Vyčlenění a udržování zeleného úhoru:

- travní směsi
- alespoň **dvouleté trvání**

- Jiné typy úhorů pro ekoplatbu nezpůsobilé

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – U

Dvouletost zeleného úhoru:

- Obecně závazek trvání zeleného úhoru **od podání žádosti v roce 2023 minimálně do 15. srpna 2024**

Tolerance:

- Snížení** výměry po 15. 8. 2023 s tolerancí **25 %** = vyplacení ekoplatby na veškerou výměru U (za předpokladu neporušení jiných podmínek)
- Snížení výměry po 15. 8. 2023 o více než 25 % (stejně tak jakékoliv snížení před 15. 8.) = uplatnění snížení, případně předeklarace
 - Počítá se sazbou 1740 Kč /ha a pouze vůči výměře U
- V obou případech snížení po 15. 8. se **povinnost vyčlenění neproduktivních ploch považuje za splněnou**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – U

Dvouletost zeleného úhuru:

Tolerance:

Navýšení (pokud vychází z původně deklarované plochy U, tj. „překryv“) **bez omezení**

Zrušena možnost přímého převodu T na U

Od 2025 se budou původní T, návazně převedená do U, navracet **zpět do T**

V případě rozšíření plochy U se navrací jen ta plocha, která byla původně v T

NEPRODUKČNÍ PLOCHY

EK navrhla výjimku pro 2024:

● Neprodukční plochy musí být vyčleněny, nesmí být využity produkčně, ale je **zrušeno dělení** na:

● „ryze neprodukční“ plochy (úhory, krajinné prvky, ochranné pásy) s požadavkem na minimálně 3 %

● a možnost doplnění do 8 % (v ekoplatbě) meziplodinami a dusík vázajícími plodinami

● tzn. platí povinnost vyčlenit **8 % neprodukčních ploch, bez ohledu na druh plochy**

● **Stále (7. 2. 2024) v diskusi, není k dispozici finální legislativní text**

● **MZe připraveno výjimku přijmout – v DZES 8 i ekoplatbě**

● **Pozor – dvouletý závazek pro zelené úhory!**

NEPRODUKČNÍ PLOCHY

Vyčlenění neprodukčních ploch z RUG – 2 varianty:

- **A: vyčlenění 8 %** neprodukční plochy + postupný **náběh procenta od 2026**
- zákaz aplikace hnojiv a POR, kontrolní období, stanovený porost
 - ~~alespoň 3 % pouze:~~ krajinné prvky, úhor, ochranný pás
 - ~~dále lze doplnit:~~
 - plochy s plodinami vázajícími dusík
 - meziplodiny (přepočítací koeficient)
 - bez POR a hnojiv, lze sklídit
- **B: vyčlenění 5 %** pouze úhor, ochranný pás nebo KP – vhodná, pokud se bude žádat na **prémiovou ekoplátbu**
- Výběr varianty záleží na žadateli

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

- Provedení údržby

- Ponechání nepokosených ploch

- Zpětné zatravnění

- provedení seče s odklizením biomasy nebo pastva v termínu do 31. července**

- možné posuny termínu:

 - agroenvironmentálně-klimatických opatření (staré i nové) a EZ

 - souhlasné stanovisko OOP

 - obnova trvalého travního porostu

- výjimka pro likvidaci nedopasků na ploše se sklonitostí $> 10^\circ$

- ponechání nepokosené plochy 3 % - 15 % DPB:**

 - na kterých probíhá seč

 - > 12 ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

Zpětné zatravnění do 31. 10.

I) zatravnění environmentálně citlivých ploch a NATURA

- v 1. a 2. zóně chráněných krajinných oblastí a na území národních parků,
 - v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích, přírodních rezervacích a přírodních památkách,
 - ve vzdálenosti do 12 m od vodního útvaru,
 - ploch silně erozně ohrožených,
 - podmáčených a rašelinných luky
 - ploch ve 3. aplikačním pásmu nitrátově zranitelných oblastí
 - ploch v lokalitách NATURA
- týká se ploch / DPB:
- evidovaných v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
 - které historicky byly evidované v kultuře T /ECP
 - následně byly přeměněny na jinou kulturu
- **povinnost se váže k ploše, pokračuje v čase**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

Zpětné zatravnění do 31. 10.

2) zatravnění náhradou

týká se ploch / DPB mimo ECP a NATURA

vychází z ploch / DPB

evidovaných v LPIS na žadatele v kontrolním období od data podání žádosti předchozího kalendářního roku do data podání žádosti

které byly evidované v kultuře T a následně byly přeměněny na jinou kulturu

povinnost se váže k výměře a dotačnímu roku

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - T

- **Zpětné zatravnění – výjimky (pro oba typy zatravnění)**
 - na ornou půdu v režimu ekologického zemědělství,
 - na druh ekologicky významného prvku krajinotvorný sad,
 - na krajinný prvek
 - při zalesňování zemědělské půdy nebo agrolesnictví
 - o výměře menší než 0,1 ha
- **zrušena výjimka pro přeměnu na sady**
- **zrušena výjimka pro přeměny na neprodukční plochu U**

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA - G

- v období **od podání žádosti do 31. října** se nesníží výměra zemědělské kultury travní porost
nebo
- tato plochu, případně její část se **změní** v evidenci využití půdy **na druh zemědělské kultury trvalý travní porost**, a
- **podmínky analogicky T:**
 - **provedení seče s odklizením biomasy nebo pastvu** v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku
 - ponechání **nepokosené plochy** minimálně 3 % a nejvýše 15 % na dílu půdního bloku s výměrou větší než 12 ha

ZÁKLADNÍ CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – TRVALÉ KULTURY

Obecně povinnosti:

- zajištění **pokryvu** od 1. června do **30. září** každého meziřadí a **manipulačního prostoru**
s výjimkou 3 let u nově vysazeného / dosazeného sadu / vinice
 - provádění **mechanické úpravy** meziřadí a manipulačního prostoru nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku,
 - neaplikují se herbicidy** v meziřadí a manipulačním prostoru ovocného sadu
 - omezený počet aplikací herbicidů **v příkmenném pásu**
- Zkrácení** kontrolního období pro evidenci v LPIS do **30. 9.**
- V případě chmelnic a ploch s víceletými produkčními plodinami podmínka zpracování **výpočtu pro vyhodnocení udržitelnosti hospodaření s organickou hmotou** do 30. 9.

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – PRÉMIOVÝ STUPEŇ

2 podmínky souběžně:

Vyčlenění neproduktivních ploch

- alespoň 7 %, z toho alespoň 2 % nadstavbové
- pouze úhory, ochranné pásy nebo krajinné prvky

a zároveň

Ochranné pásy podél vodních toků

- na DPB ve vzdálenosti do 10 m od vody
- alespoň 12 m široké, travní směsi – předpoklad víceletého porostu
- nehnojené, bez POR

Navýšení sazby na cca 600 € / ha

CELOFAREMNÍ EKOPLATBA – PRÉMIOVÝ STUPEŇ

Prémiová ekoplatba

Platba poskytnuta pouze na „nadstavbu“+ plochu ochranného pásu podél vody

= **liniové prvky v rozsahu 2 % - 7 %** výměry RUG

Požadavek na liniové úhory doplněn o minimální vzdálenost mezi 2 plochami úhoru = **min. 50 m a nektarodárný porost**

Sladěny podmínky ochranných pásů uplatněných jako „nadstavbová“ 2 %:

požadavek na **směs minimálně 3 plodin**

porost min. od 1. 6. do 15. 8.

údržba stejně jako na úhoru

nezohlední se ochranné pásy podél vod

PODMÍNĚNOST

● DZES 5 (eroze)

- **rozšíření erozně ohrožených ploch** - sladění s protierozní vyhláškou
- revize vymezení kategorií:
 - SEO na obdobné výměře
 - MEO ve 2 kategoriích – s vyšším a nižším rizikem
- revize půdoochranných technologií:
 - upraveny parametry s cílem dostatečné účinnosti
 - v některých případech potřeba kombinace několika POT
 - nově doplněn „osevní sled“ – posouzení aktuálního plus 5 předchozích let
- **proběhnou speciální školení**
- **načasování:**
 - **aktuálně schválen hospodářský rok 2024/2025**
 - MZe zahájilo **kroky k zajištění odkladu** – nutno projednat a schválit Komisí

PODMÍNĚNOST

● **DZES 6** (pokryvnost) – minimálně 80 % výměry R

● Kontrolní období od sklizně do minimálně 31. 10.

● Možnosti naplnění:

● Ozima

● Meziplodina

● Strniště

● Podmítnuté strniště bez orby

● **dopřesnění k ponechání zbytků po cukrové řepě a
bramborách**

● **Výjimka pro stanovené druhy zelenin**

PODMÍNĚNOST

- **DZES 7** (rotace plodin) – povinnost střídat plodiny v čase
- **zrušena výjimka z roku 2023**
- meziročně alespoň 40 % R:
 - kontrola hlavní plodiny deklarované v roce **2024 oproti hlavní plodině deklarované v roce 2023**
- v periodě 4 let všechny DPB
- výjimky do 10 ha, převahu trav, EZ a víceleté plodiny

- Součástí DZES 7 **omezení plochy plodiny:**
 - obecně max. 30 ha
 - pro SEO snížení na 10 ha – na úrovni parcel
 - **od 2025 posuzování vzdálenosti 2 ploch stejné plodiny – minimální limit 6 m, obdobně se použije pro DZES 5**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**